2016D33680

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 13 juni 2016 betreffende een afschrift van de brief aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) inzake het voorlopige budgettaire kader Wlz 2017 en reactie op verzoek van het lid Agema, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 28 april 2016, over het bericht «CODE ORANJE: door bezuiniging kabinet staan 10.000 banen in verpleeghuizen op de tocht» (Kamerstuk 34 104, nr. 130).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

De adjunct-griffier van de commissie,
Clemens

Inhoudsopgave blz.

I.	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II.	Reactie van de Staatssecretaris	11

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met veel interesse kennisgenomen van de brief aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) inzake het voorlopige budgettaire kader Wlz 2017. Deze leden hebben nog wel enkele vragen en opmerkingen bij de voorliggende stukken.

Het terugdraaien van de voorgenomen bezuiniging van € 500 miljoen is erop gericht dat zorgaanbieders kwalitatief goede zorg kunnen aanbieden aan kwetsbare cliënten, maar welke toetsingscriteria worden er gehanteerd om te bepalen of er daadwerkelijk sprake is van goede zorg? Wat is de consequentie als dat niet het geval zou zijn? Welke rol heeft de Kamer bij het vaststellen van deze toetsingscriteria? Hoe zullen zorgaanbieders erop aangesproken worden als zorg niet aan de criteria voldoet en leidt dit tot het niet contracteren van dergelijke zorg door zorgverzekeraars? Zo nee, waarom niet?

Wat zijn de verwachte over- dan wel onderbestedingen met betrekking tot de Wlz voor 2017? Zal er sprake zijn van een «waterbedeffect» waarbij er zich een mogelijke onderbesteding voordoet van de eerste lijn Wmo voor 2017 en een overbesteding voor de Wlz in 2017? Zo ja, wat gaat de Staatssecretaris daaraan doen?

Is er in 2017 sprake van een verwachte overbesteding op pgb-Wlz? Is er daarnaast sprake van een verwachte toename van pgb-Wlz naar zorg in natura in 2017? Welk bedrag wordt er binnen het budget van de Wlz gereserveerd voor het verbeteren dan wel vernieuwen van het pgb-trekkingsrecht in 2017?

In 2017 is er een groeiruimte van 1,4% beschikbaar in verband met demografische ontwikkelingen. Waarvoor wordt deze groeiruimte precies aangewend? Zullen er daadwerkelijk middelen gereserveerd worden om zwaardere indicatiestellingen op te vangen als gevolg van de ouder wordende populatie en meer complexe zorgvragen?

Tot slot vragen de leden van de VVD-fractie waaraan de € 130 miljoen extra middelen ten behoeve van Waardigheid en Trots nu concreet worden besteed. Zullen er specifiek middelen worden gebruikt om de kwaliteit met betrekking tot de basisnorm te verbeteren? Zo ja, over hoeveel middelen gaat het, en zo nee, waarom niet? Kan de Staatssecretaris inzicht geven waaraan deze middelen specifiek worden besteed?

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het afschrift van de brief aan de Nederlandse Zorgautoriteit inzake het voorlopige budgettaire kader Wlz 2017 en de reactie op het verzoek van het lid Agema. Deze leden zijn net als de Staatssecretaris verheugd dat er ruimte is gevonden om extra middelen vrij te maken voor de langdurige zorg 2017. Onder de Wlz vallen kwetsbare cliënten die een zware zorgvraag hebben. Deze cliënten dienen de juiste en kwalitatief goede zorg en ondersteuning te ontvangen en hiervoor dient voldoende budget

beschikbaar te zijn. Een extra taakstelling op deze zorg is wat deze leden betreft onwenselijk. Zij zijn dan ook tevreden met het feit dat deze taakstelling van tafel is en complimenteren het kabinet met het vinden van deze extra ruimte. Genoemde leden zien dat er nog steeds groei zit in de uitgaven aan het voormalig AWBZ-terrein. Kan nader geduid worden hoe deze groei zich vertaalt naar de veranderende demografische kenmerken van de samenleving?

In de brief aan de Nederlandse Zorgautoriteit lezen de leden van de fractie van de PvdA dat de NZa aangeeft dat het budget voor 2016 krap zal zijn voor de regionale zorginkoop en dat inzet van de herverdelingsmiddelen noodzakelijk is en dat dit mogelijk gemaakt wordt. Oorzaak van de mogelijke krapte is de sterke groei van het pgb, onder andere veroorzaakt door sterke terugstroom van cliënten die een tijdje vanuit de Wlz naar de Wmo overgaan en vervolgens weer terugkomen bij de Wlz. Kan de Staatssecretaris nader duiden hoe dit plaatsvindt en hoe deze stromen voorkomen zouden kunnen worden? Kan de Staatssecretaris tevens duiden hoe een mogelijke krapte invloed heeft op het ontstaan van meer of langer worden van bestaande wachtlijsten voor de zorg onder de Wlz? Kan de Staatssecretaris tevens een nadere stand van zaken geven van de huidige wachtlijsten in de Wlz? Deze leden ontvangen graag een nadere toelichting van de Staatssecretaris.

De leden van de PvdA-fractie lezen tevens in de brief aan de NZa dat de Staatssecretaris met Wlz-uitvoerders heeft afgesproken om een nieuw verdeelmodel dat meer aansluit bij de werkelijke regionale zorgvraag geleidelijk in te voeren, zodat de herverdeeleffecten beperkt blijven. Kan de Staatssecretaris nader duiden hoe het verdeelmodel, dat ontwikkeld is door de NZa, betere verdeling van de middelen borgt? Heeft een nieuw verdeelmodel invloed op de wachtlijsten in de Wlz? Kan nader worden toegelicht hoe bij het nieuwe verdeelmodel gekeken wordt naar kwaliteit van zorg en de kwaliteit van de daadwerkelijk geleverde zorg? Graag ontvangen deze leden een nadere reactie.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het afschrift en de reactie op het verzoek gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden. Genoemde leden hebben naar aanleiding van deze stukken onderstaande opmerkingen en vragen.

Met het voorlopige budgettaire kader kunnen zorgkantoren en zorgaanbieders het proces voor de zorginkoop van 2017 gaan starten. De leden van de SP-fractie vinden het positief dat ruim voor het einde van het jaar gestart kan worden met de onderhandelingen voor de Wlz-inkoop 2017. Recent werd echter bekend dat het kabinet zich heeft verrekend als het gaat om de instroom in de Wlz. De instroom van gehandicapten en ouderen zou respectievelijk 13% en 5% hoger zijn dan in het Zorgakkoord was becijferd. Met welke aantallen gehandicapten en ouderen in het achterhoofd worden de onderhandelingen voor 2017 gestart? Of zijn dat de cijfers zoals die naar voren komen in de voortgangsrapportage Wlz (van 2 september 2016)? Zo ja, wordt er rekening gehouden met het feit dat het aantal in totaal niet wijzigt maar dat de samenstelling binnen de groep wel is gewijzigd? Oftewel wordt hierbij gebruikgemaakt van de meest actuele gegevens? De leden van de SP-fractie begrijpen dat er een monitor loopt van het CBS die hierbij van belang is. Kunnen de onderhandelende partijen gebruikmaken van de resultaten die voortkomen uit deze monitor van het CBS? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer zijn de resultaten precies beschikbaar en gebruiksklaar? Blijft de Staatssecretaris

deze berekening zien als een theoretische exercitie of acht hij deze ook relevant voor de onderhandelingen met betrekking tot de Wlz-inkoop voor 2017?
Zoals hiervoor aangegeven blijkt dat de samenstelling van de groep mensen die Wlz-zorg krijgt verandert; het aantal (verstandelijk) gehandicapten in de Wlz neemt verhoudingsgewijs toe. Het zou nog te vroeg zijn om een oorzaak te benoemen. Wanneer komt hierin wel meer duidelijkheid, zo vragen deze leden. Ook al neemt het aantal gehandicapten binnen de Wlz toe, het signaal blijft dat de gehandicaptensector relatief onzichtbaar is en dat zij vaak de dupe zijn van systeemdwang. Onder andere deze twee signalen komen naar voren in de brief die de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland stuurde over systeemdwang in de gehandicaptenzorg. De leden van de SP-fractie vragen de Staatssecretaris uitgebreid te reageren op deze brief en in de reactie in ieder geval alle drie specifieke vragen apart te beantwoorden.

Daarnaast zijn de leden van de SP-fractie opgelucht dat de bezuiniging van het kabinet op de Wlz van € 500 miljoen vanaf 2017 wordt teruggedraaid. Dat deze bezuiniging van het begin af aan al niet onderbouwd was (volgens de Algemene Rekenkamer) vinden deze leden belangrijk te benoemen. Maar blijkbaar is er uiteindelijk toch geluisterd naar alle protesten aangaande deze bezuinigingen. Genoemde leden zijn altijd al fel tegen deze bezuinigingen geweest. Deze extra bezuiniging (er is in de jaren voor 2017 immers ook al flink bezuinigd op de langdurige zorg door bijvoorbeeld alleen mensen met een heel zware zorgvraag nog toe te laten tot de verpleeghuiszorg) zou werkelijk desastreus geweest zijn voor de langdurige zorg, de mensen die langdurig zorg nodig hebben en de mensen die in de langdurige zorg werken. Dat het kabinet nu toch tot het inzicht is gekomen dat deze bezuiniging zeer onverstandig zou zijn geweest vinden deze leden veel te laat. Immers, deze bezuiniging heeft wel heel lang «boven de markt gehangen». Het kan niet ontkend worden dat alleen deze dreiging al ernstige gevolgen kan hebben. De leden van de SP-fractie vragen daarom om inzicht te krijgen in de wijze waarop zorgaanbieders reeds voorsorteerden op de naderende bezuiniging. Kunnen alle reeds ingezette acties nog teruggedraaid worden of is op sommige plekken de schade al aangericht? Als gevolg van de bezuinigingen in de ouderen- en thuiszorg zijn er volgens ActiZ bijvoorbeeld tot nu toe al 37.000 banen in verzorgings- en verpleeghuizen verloren gegaan. Hoe gaat het schrappen van de bezuiniging deze kapitaalvernietiging herstellen? Tevens komt recent het zorgwekkende bericht naar buiten dat de afgelopen maanden het aantal mensen dat wacht op een plek flink is toegenomen. Sommige mensen die zorg nodig hebben wachten al drie tot zes maanden en enkele zelfs al langer dan een jaar. Hoe gaan de nu beschikbare middelen dit probleem oplossen? Graag ontvangen de leden van de SP-fractie hierop een uitgebreide reactie. De Staatssecretaris geeft aan dat hij door middel van deze brief ook het verzoek van het lid Agema (Regeling van Werkzaamheden van 28 april 2016) heeft beantwoord over het verdwijnen van nog eens 10.000 handen aan het bed in verpleeghuizen. Kunnen de leden van de SP-fractie dit als een garantie zien dat er geen handen aan het bed meer zullen verdwijnen? Kan vervolgens specifieker toegelicht worden in welke meevallers op de langdurige zorg de € 100 miljoen zijn gevonden om de bezuiniging terug te draaien, zo vragen deze leden.

Advies budgettair kader Wlz 2016 en 2017

Het Advies budgettair kader Wlz 2016 van de NZa is toegevoegd. De leden van de SP-fractie concluderen naar aanleiding van het verslag van de NZa dat op basis van de op dit moment beschikbare cijfers het verstandig is de herverdelingsmiddelen in te zetten. Genoemde leden lezen dat de

Staatssecretaris dit advies overneemt en vinden dit een verstandige stap. Deze leden hebben echter nog een groot aantal vragen naar aanleiding van het advies van de NZa waarop zij graag een reactie krijgen.

De leden van de SP-fractie begrijpen dat het budgettair kader Wlz in 2016 te krap zal zijn voor de regionale zorginkoop. Op basis van deze conclusie van de NZa worden de herverdelingsmiddelen ingezet. Ook wordt aangegeven dat eind augustus de NZa met nieuwe cijfers komt op basis waarvan wellicht nadere aanpassingen gewenst/nodig zijn. Als het goed is zijn deze gegevens dus inmiddels beschikbaar. Kan aangegeven worden of op basis van de nieuwe gegevens het beschikbare kader voor de Wlz voor 2016 voldoende lijkt te zijn en/of dat nadere herverdelingen noodzakelijk zijn?

De leden van de SP-fractie vragen om een verklaring van de verschillen zoals weergegeven in tabel 2 op pagina 3. Hoe kan het dat als het gaat om pgb's er zorgverzekeraars zijn die 0% onbenutte middelen hebben maar dat er ook een zorgverzekeraar (namelijk VGZ) is die 6,9% van het beschikbare budget voor pgb in 2015 niet benutte? Worden dergelijke verschillen ook voor 2016 verwacht? Zo nee, waarom niet?

De NZa geeft aan niet te beschikken over cijfers op basis waarvan zij conclusies kan trekken in hoeverre de cliënten met overgangsrecht een keuze hebben gemaakt voor de Wlz of juist een ander domein. De leden van de SP-fractie vragen of deze cijfers ergens anders wel beschikbaar zijn. Zo ja, kunnen deze gegevens inzichtelijk worden gemaakt? En zo ja, kunnen deze cijfers aan de NZa beschikbaar worden gesteld zodat zij alsnog het effect van uitstroom op het budgettaire kader kan bepalen? Zo nee, zou het niet verstandig zijn om deze gegevens alsnog te verzamelen en deze ontwikkelingen te onderzoeken? Dezelfde vragen stellen genoemde leden met betrekking tot de Wlz-indiceerbaren. Hoe belangrijk waren deze gegevens voor de NZa om een goede inschatting van de (passendheid van de) budgettaire kaders te kunnen maken?

De NZa berekent dat de beoogde besparing van € 380 miljoen op de afbouw van lage zzp's in 2016 waarschijnlijk niet gehaald wordt en zal blijven hangen op € 297 miljoen. De leden van de SP-fractie ontvangen op deze conclusie graag een reactie van de Staatssecretaris. Wat zijn de gevolgen als deze verschillen inderdaad blijven bestaan? Wordt de berekening van de afbouw lage zzp's nogmaals aangepast? Wat is tot nu toe de stand van structurele besparing door het afbouwen en afschaffen van de lage zzp's?

Als het gaat om de geraamde afbouw van het aantal cliënten met een ggz-b indicatie geven zowel de NZa als de zorgkantoren aan dat deze geraamde afbouw veel te hoog was ingeschat. De leden van de SP-fractie begrijpen vervolgens uit de brief dat deze verkeerde inschattingen waren veroorzaakt doordat besluiten op basis van niet kloppende cijfers uit 2013 waren gebaseerd. Dat dit hersteld wordt vinden deze leden positief maar logisch. De NZa geeft aan voor een preciezere inschatting meer gegevens nodig te hebben. Zijn het de nieuwe gegevens met betrekking tot ggz-b in de brief van de Staatssecretaris die de NZa nodig had voor haar preciezere inschatting? Zo ja, welke nieuwe inschatting maakt de NZa op basis van deze gegevens? Zo nee, wanneer zijn deze gegevens wel bekend? Hoe zijn vervolgens de grote verschillen tussen de verschillende Wlz-uitvoerders (tabel 6) als het gaat om de verdeling uitname ggz-b te verklaren, zowel als het gaat om vergelijkingen tussen de verschillende Wlz-uitvoerders als de verschillen tussen de oude en nieuwe verdeling?

Hoe kan het dat bij de ene uitvoerder de nieuwe percentages hoger uitvallen ten opzichte van de oude berekeningen en bij de andere juist lager?
Op welke wijze wordt er in de aanpassing van het financiële kader rekening gehouden met de langzamere «afbouw» van het aantal ggz-b cliënten die minder dan drie jaar Wlz-zorg ontvangen? Hoe is de € 50 miljoen bijstelling naar beneden van de contracteerruimte berekend?

In de afgelopen jaren hebben flinke prijskortingen een effect gehad. Voor hetzelfde geld zijn meer mensen geholpen. Voor een deel zal dit met efficiënter werken zijn gerealiseerd, maar de leden van de SP-fractie vrezen dat hier ook een verschraling van zorg heeft plaatsgevonden. Graag ontvangen deze leden hierop een reactie. In 2016 lijkt deze korting nog groter te zijn maar de verwachting is niet dat deze korting wordt gerealiseerd. Hoe hangt dit precies samen met het dialoogmodel dat wordt gehanteerd?

In de sector VV is er in de meeste VV's een daling van het aantal indicaties te zien, alleen bij VV 5 en VV 6 is er een stijging te zien. Kan dit effect volledig verklaard worden doordat mensen langer thuis moeten blijven wonen, zo vragen de leden van de SP-fractie. Zo nee, welke andere verklaringen zijn er voor deze stijging aan te wijzen?

In de verschillende sectoren (ghz, lg, vg en vv) is vooral een daling van het aantal lage indicaties te zien. Is inzichtelijk of deze groepen mensen (die nu dus geen indicatie meer hebben) via een andere weg/binnen een ander domein wel zorg hebben gekregen? Deze mensen moeten van het kabinet om te besparen op zorgkosten langer thuis blijven wonen; hebben deze mensen dan ook thuis de benodigde zorg ontvangen? Graag ontvangen de leden van de SP-fractie hierop een uitgebreide reactie.

De NZa wijst op het feit dat het aantal cliënten ghz blijft groeien en dat dit een belangrijk aandachtspunt is als VWS meer grip wil krijgen op de groei van de Wlz. De leden van de SP-fractie horen graag wat de reactie van de Staatssecretaris hierop is. Wat is de verklaring voor deze stijging terwijl er in andere sectoren sprake is van een daling? Is er sprake van een groei omdat er door gemeenten aan «onderzorg» wordt gedaan? Of omdat mensen toch niet langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen dan vooraf is aangenomen? Welke analyse wordt er gemaakt? In 2015 groeide het aantal cliënten in de Wlz per maand met zo'n 2,2%. Kan aangegeven worden hoe dit patroon er in 2014 uitzag en hoe dat patroon er tot nu toe in 2016 uitziet? Is de verwachting dat deze stijging de komende tijd doorzet?

Wat verklaart de grotere toename van het aantal cliënten met een pgb in 2015 ten opzichte van de zorg in de natura in datzelfde jaar? De werkelijke uitgaven pgb 2015 worden op 1 juli 2016 bij de NZa ingediend. Inmiddels zijn deze gegevens dan ook bekend. De leden van de SP-fractie vragen inzicht in deze cijfers en vragen zowel de NZa als de Staatssecretaris op deze cijfers te reageren.
Wat verklaart vervolgens de sterke groei van de benutting van het pgb-kader aan het begin van 2016? Is deze groei alleen te verklaren door een toename van het aantal budgethouders? De NZa noemt de stijging van het aantal budgethouders (een stijging van 918 cliënten ten opzichte van een maand eerder) opvallend. Hoe is deze stijging te verklaren? Is deze stijging ook te verklaren door de redenen benoemd als het gaat om de verwachte stijging van het aantal cliënten in 2016? Is de Staatssecretaris ook van mening dat deze stijging opvallend is, zo vragen de leden van de SP-fractie. Genoemde leden vragen de Staatssecretaris specifiek in te gaan op de opmerking van de NZa dat de stijging zal doorzetten in 2016

door «instroom uit andere domeinen, vooral vanuit de Wmo. Het blijkt dat er veel cliënten die per 1 januari 2015 overgegaan zijn naar bijvoorbeeld de Wmo, binnen een jaar weer terugstromen in de Wlz.» Zijn deze cliënten ten onrechte ondergebracht onder de Wmo? Waarom was de Wmo niet passend voor deze cliënten?

Wat verklaart de (forse en volgens de NZa opvallende) stijgingen in kosten van pgb-meerzorg tussen 2014 en 2015 en 2015 en 2016? De leden van de SP-fractie zijn benieuwd of de Staatssecretaris het advies overneemt van de NZa om meerzorg bij pgb te blijven monitoren en of hij de stijging ook opvallend vindt.

De NZa geeft aan dat de regionale verdeling van middelen is gebaseerd op verouderde gegevens en er gebruikgemaakt zou moeten worden van parameters die meer aansluiten bij de werkelijke zorgvraag en de groei per regio. De leden van de SP-fractie ontvangen graag een overzicht van de voortgang van het separate traject dat loopt tussen de NZa en VWS. Begrijpen deze leden het goed dat er inmiddels een nieuw verdeelmodel is ontwikkeld? Zo ja, hoe ziet dit model er precies uit? De wijzigingen zouden geleidelijk moeten worden doorgevoerd. Hoe ziet een dergelijke geleidelijke invoering er precies uit? De leden van de SP-fractie willen graag een heldere toelichting op het nieuwe model en wat de gevolgen van deze veranderingen zijn voor de zorginkoop. Omdat dit traject nog geen oplossing voor 2016 zal bieden horen deze leden graag welke oplossing voor 2016 gevonden wordt als het gaat om de regionale herverdeling.

De leden van de SP-fractie concluderen dat ondanks dat het kader voor de subsidieregeling eerstelijnsverblijf in 2015 toereikend was, het kader voor 2016 ruim € 33 miljoen te laag zal zijn. Dit is, zo stellen deze leden, een flink verschil. Hoe wordt dit verschil verklaard?

Per 2017 ontvangen alle Wlz-cliënten hun huishoudelijke hulp vanuit de Wlz. In een bestuurlijk overleg tussen de VNG en VWS is deze overheveling akkoord bevonden mits de uitbreiding van het Wlz-register ook per 1 januari 2017 kan plaatsvinden. Zijn de voorbereidingen voor beide veranderingen op schema, zo willen de leden van de SP-fractie graag weten. Zijn de veranderingen per 1 januari 2017 verantwoord?

Aan het financiële kader voor Waardigheid en Trots in 2017 wordt een bedrag van € 20 miljoen toegevoegd. De leden van de SP-fractie zijn van mening dat dit geld hard nodig is voor de verpleeghuiszorg. Hoeveel van het beschikbare budget voor 2016 is inmiddels besteed? Mocht er budget overblijven, blijft dit in 2017 dan beschikbaar voor de verpleeghuizen? Hoeveel van het budget voor Waardigheid en Trots is in 2016 gegaan naar de verpleeghuizen die op de recent verschenen lijst van de Inspectie voor de Gezondheidszorg met slechtst presterende verpleeghuizen stonden?

Vanwege het beleid om mensen langer thuis te laten wonen is besloten de contracteerruimte 2017 voor de lage zzp's met € 140 miljoen te verlagen. Deze verlaging wordt goedgepraat met het argument dat er als compensatie extra middelen gaan naar de zorgverzekeraars en gemeenten. Kan specifiek aangegeven worden hoeveel van deze € 140 miljoen nu naar respectievelijk de zorgverzekeraars en de gemeenten gaat als het gaat om de zorg voor mensen met een laag zzp?

De overheveling van de verantwoordelijkheid hulpmiddelen en woningaanpassingen voor Wlz-cliënten wordt nogmaals met een jaar (nu dus pas per 2018) uitgesteld. De leden van de SP-fractie hebben liever dat het uitgesteld wordt en er sprake is van een goede overgang dan dat er

gekozen wordt voor een snelle overheveling waarvan de gevolgen onvoldoende duidelijk zijn. Genoemde leden gaan er vanuit dat zij de resultaten van het onderzoek zo spoedig mogelijk na verschijnen ontvangen. Concluderen deze leden het juist dat er voor de Wlz-cliënten met hulpmiddelen en die woningaanpassingen nodig hebben voor 2017 niets verandert ten opzichte van 2016?

Kunnen de leden van de SP-fractie ten slotte een overzicht ontvangen van de verschillende vragen met betrekking tot de bevoorschotting van Wlz-aanbieders die de Staatssecretaris (regelmatig) ontvangt vanuit het veld? Kunnen daarbij ook de antwoorden die op die vragen worden gegeven worden weergegeven?

Vragen en opmerkingen van de PVV-fractie

Afschrift van de brief aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) inzake het voorlopige budgettaire kader Wlz 2017

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief over het voorlopig budgettair kader Wlz 2017 en hebben daarover nog veel vragen.

Met het terugdraaien van de taakstelling van € 500 miljoen geeft de Staatssecretaris aan ook de vraag van de leden van de PVV-fractie beantwoord te hebben om duidelijkheid te verschaffen over de taakstelling voor volgend jaar in de Wlz. De vraag van de leden van de PVV-fractie was echter om een reactie te geven op de noodkreet van ActiZ: CODE ORANJE: door bezuiniging kabinet staan 10.000 banen in verpleeghuizen op de tocht! Die 10.000 banen zijn dan misschien gered, maar feit blijft dat er tot nu toe al 37.000 banen in verpleeghuizen verloren zijn gegaan. Deze leden vragen hoe dit opgelost gaat worden. De recente IGZ-rapporten geven ook aan dat de kwaliteit van zorg slecht is door het ontbreken van voldoende en gekwalificeerd personeel. De leden van de PVV-fractie zien dan ook graag alsnog een uitgebreide reactie tegemoet.

In reactie op alle zorgen over de extra bezuinigingen gaf het kabinet aan dat deze bezuinigingen niet ten koste zullen gaan van kwaliteit van leven in de zorg. Dat dit pertinente onzin is heeft de IGZ-rapportage ondertussen wel bewezen, maar in diezelfde reactie wordt gesproken over de kosten van een plek in een verpleeghuis. Die kost volgens de Staatssecretaris nu € 80.000 per persoon. De leden van de PVV-fractie willen graag een specificatie van dit bedrag en willen ook graag weten hoeveel hiervan wordt opgebracht door de eigen bijdrage. Kan de Staatssecretaris per zzp aangeven hoe deze € 80.000 opgebouwd is? Hoe groot is het deel van de wooncomponent? Hoe groot is het deel van de hotelkosten? Hoe groot is het deel van de zorgcomponent? Hoe groot is het deel van de eigen bijdrage?

Het is mogelijk geworden om de taakstelling op de Wlz van € 500 miljoen vanaf 2017 structureel terug te draaien. De leden van de PVV-fractie zijn hier uiteraard blij mee, maar hebben wel het gevoel in de maling genomen te worden als ze naar bijbehorende tabel kijken.

Tabel 1: Uitgavenontwikkeling voormalig AWBZ-domein 2016–2020

bedragen in miljarden euro	2016	2017	2018	2019	2020
Wlz	19,6	19,7	20,2	20,8	21,6
Wmo	5,1	5,2	5,4	5,5	5,5
Zvw	3,6	3,8	4	4	4,1
Overig[1]	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Totaal uitgaven	**29,7**	**30,1**	**31**	**31,8**	**32,7**

[1] AWBZ-middelen overgeheveld naar Jeugdwet, eerstelijnsverblijf resp. begrotingen van VWS en V&J

De bedragen in bovenstaande tabel wijken af van de begroting 2016. Waar de Wlz in deze tabel van 19,6 in 2016 naar 19,7 in 2017 gaat, was er in de begroting (zie tabel hieronder) sprake van 19.147,3 in 2016 naar 19.310,5 in 2017.

Tabel 8 Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten (bedragen x € 1 miljoen)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2015	**19.456,2**	**19.147,3**	**19.310,5**	**19.900,2**	**20.838,4**	
Mee- en tegenvallers						
Actualisering Wlz	145,6	309,4	357,4	368,5	368,5	
Beleidsmatige mutaties						
Ophogen budget eerstelijnsverblijf	67,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dekking ophogen budget eerstelijnsverblijf	– 33,5	– 35,0	0,0	0,0	0,0	
Uitstel overgang eerstelijnsverblijf naar Zvw	96,3	180,5	0,0	0,0	0,0	
Wlz uitvoeringskosten	– 55,0	– 55,0	– 55,0	– 55,0	– 55,0	
Pgb-tekort Wlz wegens hogere toestroom	91,0	133,0	160,0	160,0	160,0	
Dekking pgb-tekort	0,0	– 116,0	– 176,0	– 176,0	– 176,0	
Kasschuif groeiruimte care	– 50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	
Vrijval CIZ	– 23,0	– 23,0	– 23,0	– 23,0	– 23,0	
Extramuraliseringseffecten (zzp's 1–3 en zzp4)	150,0	259,0	338,0	378,0	309,0	
Ruimte abortusklinieken	– 11,3	– 11,3	– 11,3	– 11,3	– 11,3	
Invoering NHC Jeugd	0,0	– 11,0	– 20,0	– 28,0	– 28,0	
Huishoudelijke hulp Wlz MPT	0,0	27,0	27,0	27,0	27,0	
Herverdelingseffecten Wlz	0,0	– 208,0	– 446,0	– 446,0	– 446,0	
Passend onderwijs	22,9	57,3	57,3	57,3	57,3	
Onderuitputting contracteerruimte Wlz	– 22,9	– 40,3	– 40,3	– 40,3	– 40,3	
Compensatie RA-maatregel kern-awbz in 2016	0,0	45,0	0,0	0,0	0,0	
Enveloppe: waardigheid en trots	0,0	132,5	152,5	152,5	157,5	
Overige	– 13,8	– 63,3	– 66,1	– 66,2	– 66,2	
Technische en nominale mutaties						
Nominale ontwikkeling	– 28,8	60,9	107,2	135,9	123,1	
Brutering pgb	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	
Totaal mutaties	*394,5*	*751,7*	*421,7*	*493,4*	*416,6*	
Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2016	**19.850,7**	**19.899,0**	**19.732,2**	**20.393,6**	**21.255,0**	**22.260,5**

Het is voor deze leden dus niet mogelijk om te controleren of er daadwerkelijk een stijging van het budget van € 500 miljoen structureel is doorgevoerd en dus of de extra voorgenomen bezuiniging vanaf 2017 is teruggedraaid. Niet als men de tabellen vergelijkt, maar het blijkt ook niet uit de tabel in de brief. Graag ontvangen de leden van de PVV-fractie een tabel met de daadwerkelijke uitgavenontwikkeling van de Wlz in miljoenen en niet in miljarden. Of in miljarden, maar dan met drie cijfers achter de komma in plaats van één.

Op pagina 4 van de brief aan de NZa staat vervolgens een nog wonderlijker tabel:

II Voorlopig budgettair kader Wlz 2017

Tabel 1 laat zien hoe het Wlz-kader 2017 ten opzichte van het jaar 2016 is opgebouwd[4]:

Tabel 1 : Opbouw Wlz-kader 2017 (bedragen in miljoenen euro)

1	Wlz-kader 2016	18.440
2	Groeiruimte 2017	250
3	Oploop NHC/NIC	360
4	Huishoudelijke hulp mpt	40
5	Oploop Waardigheid & Trots	20
6	Langer thuis 2017	-140
7	GGZ-B (uitstroom)	-50
8	Taakstelling Wlz regeerakkoord	-500
9	Terugdraaien taakstelling Wlz	+500
10	Loon- en prijsbijstelling 2017	PM
11	**Voorlopig Wlz-kader 2017 (som 1 t/m 10)**	18.920
12	waarvan bij aanvang beschikbaar	18.720
13	contracteerruimte bij aanvang 2017	16.800
14	pgb-kader bij aanvang 2017	1.920
15	waarvan herverdelingsmiddelen 2017	200

De leden van de PVV-fractie vragen waar het bedrag van 18.440 voor het Wlz-kader van 2016 vandaan komt waarop voortgeborduurd wordt. Ook ontvangen zij hierop graag een toelichting met een uitleg waar het verschil met de 19,6 uit de eerste tabel vandaan komt en de 19.147 uit de tweede tabel.

Het moet de leden van de PVV-fractie wel van het hart dat er zo gerommeld wordt met de cijfers, dat de Staatssecretaris op deze manier nauwelijks te controleren is. Deze leden nemen hun controlerende taak zeer serieus en willen graag meer transparantie en duidelijker tabellen.

Brief van de NZa inzake het budgettaire kader Wlz 2016

In 2014 en 2015 hebben prijskortingen een sterk effect gehad op de contracteerruimte. Door de prijskortingen konden meer cliënten in de regio's geholpen worden binnen het beschikbare kader. In 2016 lijkt in eerste instantie deze korting nog groter te zijn. De leden van de PVV-fractie vinden het onbestaanbaar, dat er dusdanige prijskortingen worden afgesproken, dat er meer cliënten geholpen konden worden. Dat moet nogal een korting geweest zijn. Graag ontvangen deze leden concrete cijfers. Over wat voor kwaliteit van zorg heeft men het dan als er voor meer mensen gezorgd moet worden met minder geld?

Vragen en opmerkingen van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris over het voorlopige budgettaire kader Wlz 2017.

Deze leden lezen met instemming dat de bezuiniging van € 500 miljoen is geschrapt. Wel ontvangen zij graag een nadere toelichting op de dekking, die gevonden zou worden in financiële meevallers en de algemene middelen.

Ook vragen de leden van de D66-fractie een reactie op de zorgpunten die door de NZa zijn genoemd. Zo meent de NZa dat nog niet bekend is of het budget voor de langdurige zorg dit jaar toereikend is. Daarbij constateert de NZa dat de druk op het budget groot is, doordat beduidend meer mensen een pgb aanvragen voor langdurige zorg dan eerder verwacht, en omdat er meer patiënten zijn die nog een ggz-behandeling onder de Wlz krijgen en niet doorstromen naar de Zorgverzekeringswet (Zvw). Graag krijgen deze leden hierop een reactie.

Vragen en opmerkingen van de 50PLUS-fractie

Het lid van de 50PLUS-fractie dankt de Staatssecretaris voor het toezenden van het afschrift van de brief aan de NZa en zijn reactie daarbij. Genoemd lid heeft nog wel enkele vragen hierover.

Het lid van de 50PLUS-fractie is positief over het besluit van het kabinet om de geplande korting op de Wlz voor 2017 te laten vervallen. De ondergrens is immers al lang geleden bereikt. Dit lid heeft echter wel een vraag over de dekking. € 400 miljoen komt uit de algemene middelen, maar de resterende € 100 miljoen wordt gedekt met «meevallers op de VWS-begroting voor langdurige zorg». Winst zou met name behaald worden met de lage rentestand voor de financiering van gebouwen. Kan de Staatssecretaris dit nader specificeren? Welk deel wordt uit deze lage rentestand gehaald en uit welke zaken bestaat het resterende deel?
Het lid van de 50PLUS-fractie stelt zich daarbij op het standpunt dat het hier gaat om een sigaar uit eigen doos: deze 100 miljoen wás al bestemd voor langdurige zorg. Graag ontvangt dit lid hierop een reactie. Daarnaast vraagt genoemd lid of het niet heel kwetsbaar is om voor de toekomst te rekenen op een rentemeevaller, en deze bij voorbaat al uit te geven. Is de Staatssecretaris zich bewust van deze risico's en heeft hij die van tevoren gewogen? Zo ja, op welke manier is de Staatssecretaris tot de conclusie gekomen dat dit voldoende verantwoord is? En is er een plan B voor dit bedrag, mocht het anders uitpakken dan de Staatssecretaris heeft gepland? Zo nee, is hij bereid dit te overwegen?

Is de Staatssecretaris van mening dat met dit «extra budget» de huidige problemen in de langdurige zorg afdoende kunnen worden opgelost? Kan hij zijn antwoord toelichten? Welk effect zal dit hebben op het aantal arbeidsplaatsen, de kwaliteit van de opleidingen, de dagbesteding, en de inzet van voldoende en gekwalificeerd personeel?

II. REACTIE VAN DE STAATSSECRETARIS